Lovász család

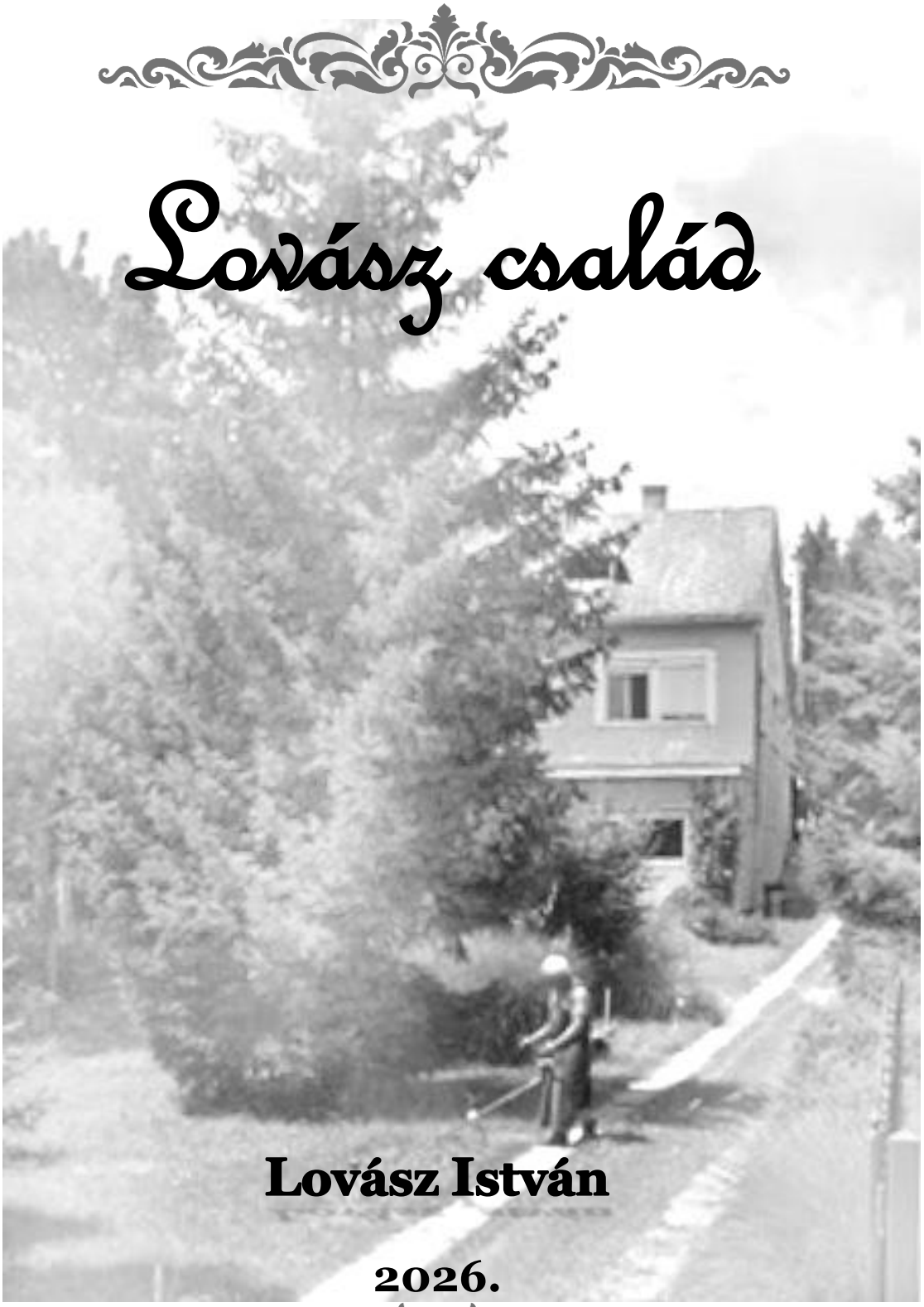

Lovász István

2026.

25

Köszöntő - Lovász István 80. születésnapjára

Ez a füzet nem csupán nevek és évszámok gyűjteménye, hanem egy élő család története. Egy olyan terebélyes fának a leírása, amelynek mélyre nyúló gyökereiből ágazott el mindannyiunk élete. Ezt a családfa füzetet Lovász István 80. születésnapja alkalmából, a tisztelet és mély szeretet jeléül állítottam össze.

Életed legfontosabb szövetségét 59 évvel ezelőtt kötötted meg, miután Zsuzsával – az első pillantás erejével - egymásra találtatok. Ez a rendíthetetlen szerelem lett az alapja mindennek: három gyermeketek, Zsuzsa, István és Rita életének, és a távoli Angliában élő unokád és dédunokáid jövőjének is. Te mindig a családodért éltél, nekik szentelted minden erődet, és te vagy az a biztos oszlop, amelyre valamennyien támaszkodhatnak.

Életeddel és munkáddal mindannyiunk példaképe vagy. Mint a piszkei Lovász család legidősebb férfitagja, doyenként mutatsz utat és adsz követendő mintát az utánad következőknek. Már gyermekként eljegyezted magad a zenével: harmonikajátékod, amit a mai napig mesterien művelsz, fényt, derűt és jókedvet hoz minden hallgatódnak. A harmonikaszóval kísért közös nótázás egyszerre nyitja meg szívünket az ősök emlékezetére és forrasztja össze lelkünket, erősítve a családi és baráti kötelékeket.

Te az alkotás embere vagy, aki nemcsak szemléli, de formálja is a világot. Kezed alatt a rideg fém után a fa vált élő imádsággá. Fafaragóként különleges párbeszédet folytatsz az anyaggal: nemcsak kifaragod a formát, hanem lelket is lehelsz bele. Kezed nyomán a népművészet legnemesebb értékei születnek újjá, alkotásaid pedig – legyenek azok a lakásodban, a pincédben vagy a mi otthonainkban – mind a te energiádat, törhetetlen munkakedvedet és szépérzékedet hirdetik.

Alkotásvágyad kimeríthetetlen, most is folyamatosan új ötleteid, faragási terveid vannak, amiket hihetetlen kitartással és rendíthetetlen akarattal váltasz valóra.

Ugyanez a tenni akarás költözött a szőlősorok közé is. A borászkodás számodra nem csupán munka, hanem szertartás. A tőkék gondozása, a must forrása és a bor érlelése mind a te küzdeni akarásodat és az élet tiszteletét tükrözik. A pincéd nemcsak a kiváló borok lelőhelye, hanem a közösség szíve is: a „Nyitott Pincék" alkalmával nálad a legmelegebb a vendégszeretet, nálad szól legszebben a harmonika, és nálad talál otthonra a legjobb hangulat. Nem véletlen, hogy nemcsak a Kamberekben, hanem az egész városban tekintély és szeretet övezi nevedet.

Bár az élet olykor próbára tett balesetekkel és betegségekkel, te mindannyiszor bebizonyítottad, hogy az alkotókedv és a szeretet erősebb minden bajnál. Te vagy ennek a családfának az egyik legerősebb, legértékesebb ága.

Isten éltessen nagyon sokáig, erőben, egészségben és további alkotókedvben a 80. születésnapodon!

Lovász Imre

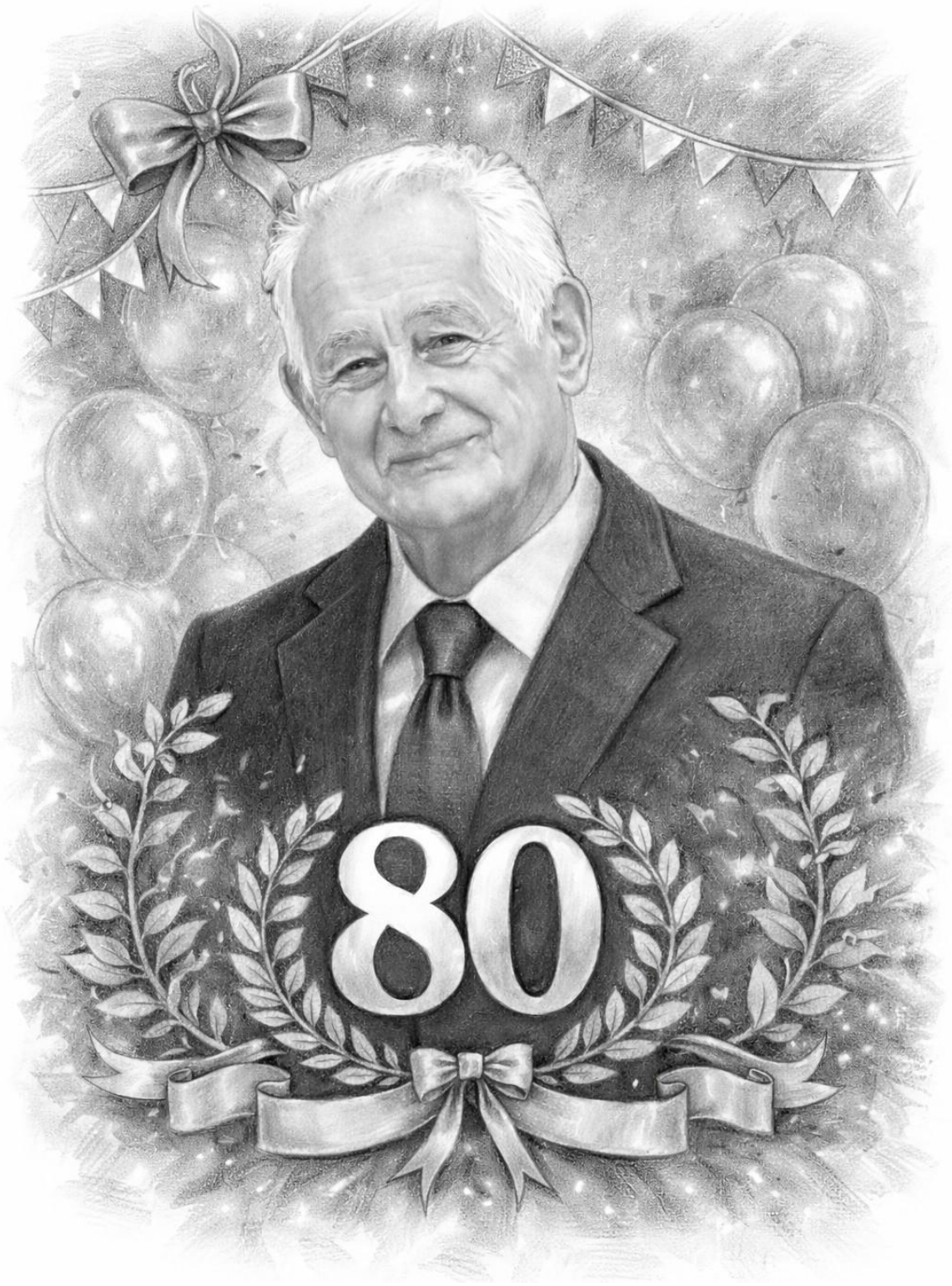

Családfa

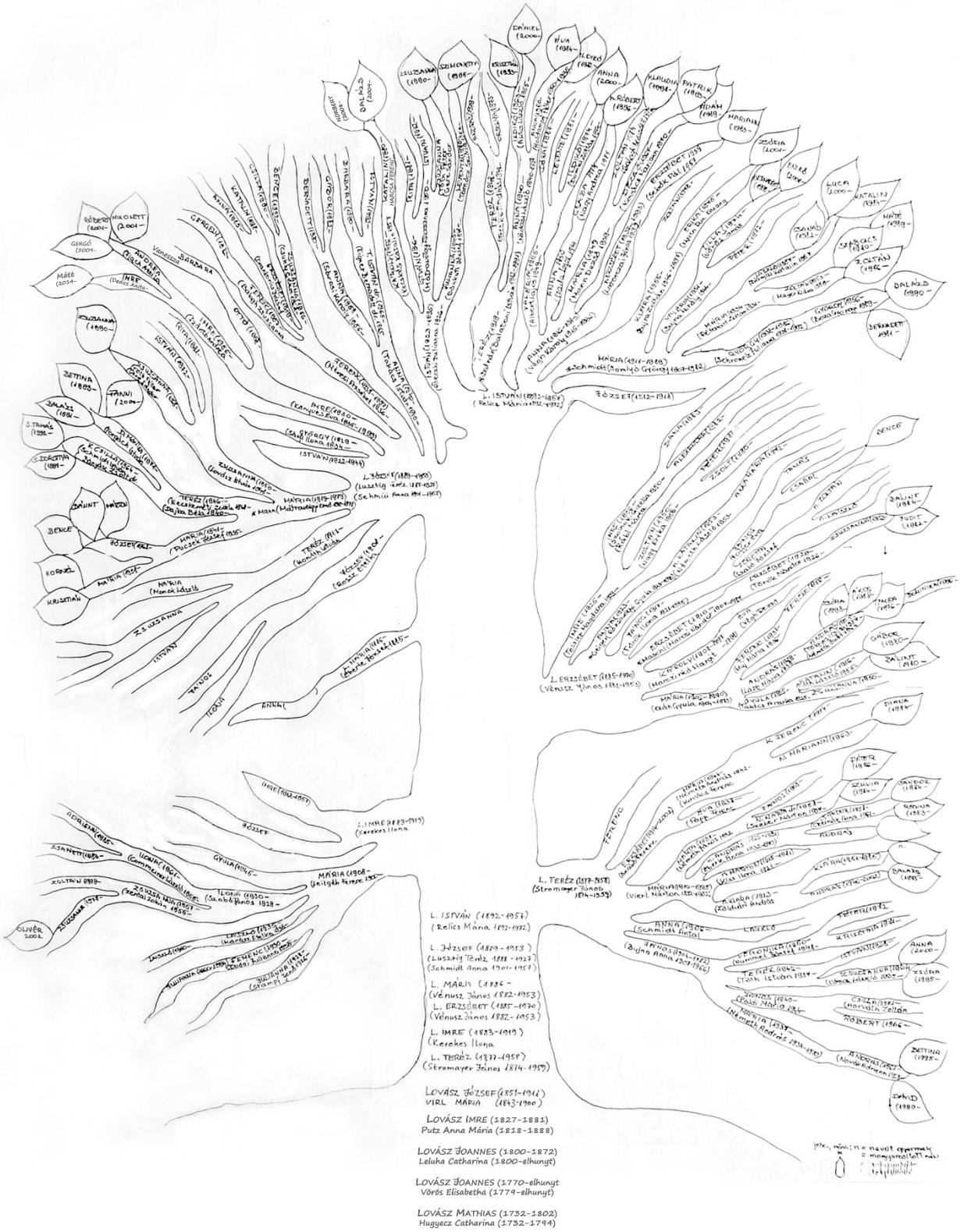
L. ISTVÁN (1892-1957)
(Relics Mária 1892-1972)
L. JÓZSEF (1889-1953)
(Luszátig Terézia 1888-1923)
(Schmidt Anna 1901-1953)
L. MÁRIA (1886-
(Vénusz János 1882-1953)
L. ERZSÉBET (1885-1970)
(Vénusz János 1882-1953)
L. IMRE (1883-1919)
(Kerekes Ilona
L. TERÉZ (1877-1958)
(Stromayer János 1874-1957)
LOVÁSZ JÓZSEF (1851-1911)
VIRL MÁRIA (1863-1900)
LOVÁSZ IMRE (1827-1881)
Putz Anna Mária (1828-1888)
LOVÁSZ JOANNES (1800-1872)
Leluha Catharina (1800-elhunyt)
LOVÁSZ JOANNES (1770-elhunyt)
Vörös Elisabetha (1779-elhunyt)
LOVÁSZ MATHIAS (1732-1802)
Hugyecz Catharina (1732-1794)

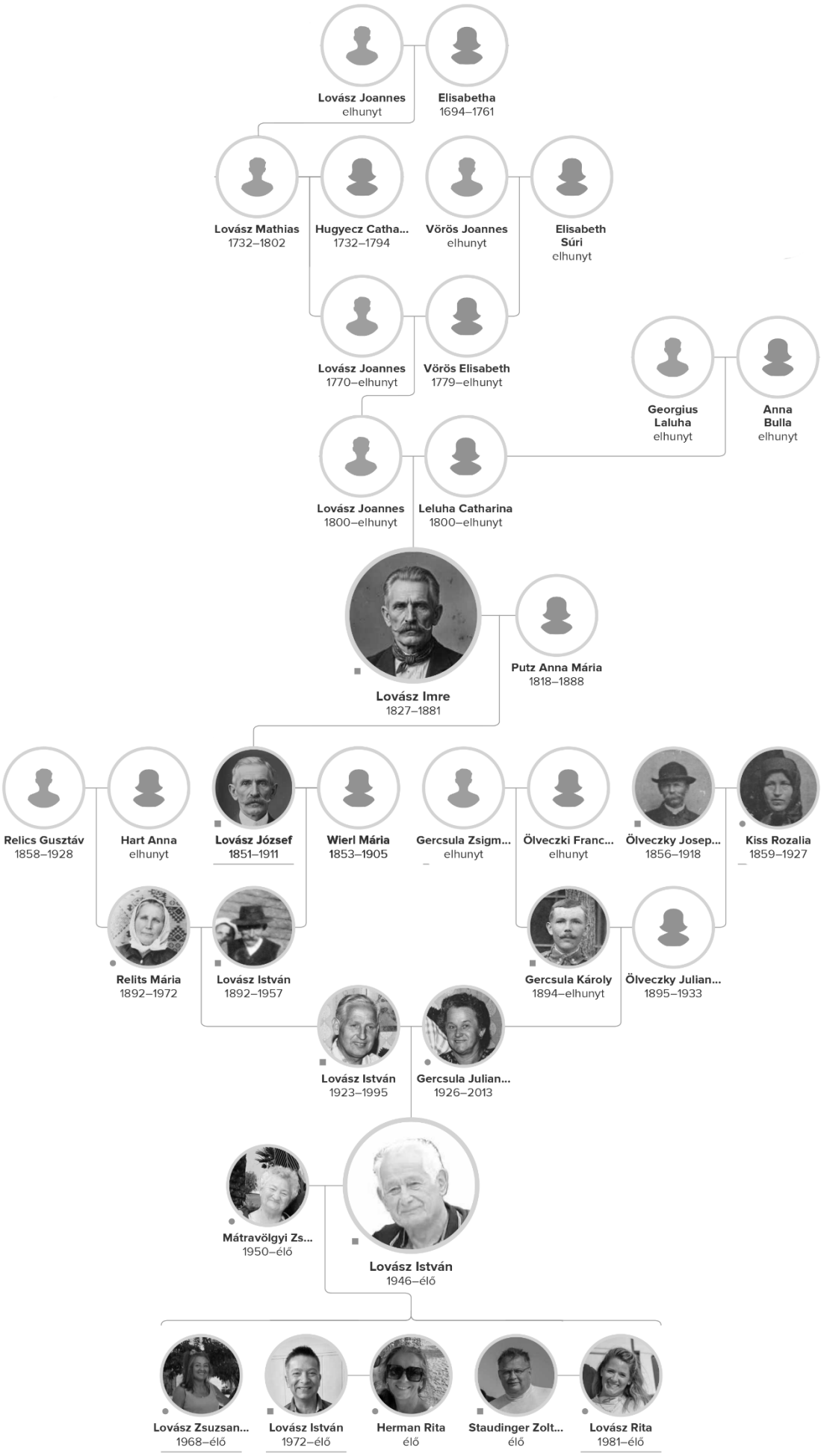
Lovász Joannes
elhunyt
Elisabetha
1694–1761
Lovász Mathias
1732–1802
Hugyecz Catha...
1732–1794
Vörös Joannes
elhunyt
Elisabeth Súri
elhunyt
Lovász Joannes
1770–elhunyt
Vörös Elisabeth
1779–elhunyt
Georgius Laluha
elhunyt
Anna Bulla
elhunyt
Lovász Joannes
1800–elhunyt
Leluha Catharina
1800–elhunyt
Lovász Imre
1827–1881
Putz Anna Mária
1818–1888
Relics Gusztáv
1858–1928
Hart Anna
elhunyt
Lovász József
1851–1911
Wierl Mária
1853–1905
Gercsula Zsigm...
elhunyt
Ölveczki Franc...
elhunyt
Ölveczky Josep...
1856–1918
Kiss Rozalia
1859–1927
Relits Mária
1892–1972
Lovász István
1892–1957
Gercsula Károly
1894–elhunyt
Ölveczky Julian...
1895–1933
Lovász István
1923–1995
Gercsula Julian...
1926–2013
Mátravölgyi Zs...
1950–élő
Lovász István
1946–élő
Lovász Zsuzsan...
1968–élő
Lovász István
1972–élő
Herman Rita
élő
Staudinger Zolt...
élő
Lovász Rita
1981–élő

Lovász ősök

A családi emlékezetben homály fedi, hogy történelmileg milyen területről származunk. Ahogy megyünk visszafelé az időben, egyre nagyobb számú ősünk, egyre változatosabb származással büszkélkedhet, de ebben az írásban kifejezetten a Lovász apai ági felmenők kerültek rögzítésre. Ez, a közeli elődöktől indulva, az 1851-ben Piszkén megnősült Lovász Imre (Emericus) Üknagyapa személyéig nem is okoz különösebb problémát, nála viszont a származási lánc megszakadni látszik.

A házassági- és halotti anyakönyvek bejegyzése szerint Emericus Marcelházán született, valamikor 1825 (plusz-mínusz két év) táján. Ez az egyetlen nyom, ami kézenfekvő, azonban Marcelháza és ahhoz közelebb, vagy akár távolabb fellelhető összes anyakönyv, semmit nem tartalmaz róla. Azaz, hosszas elemzés után mégiscsak található egy házaspár, Lovász Joannes és Leluha Catharina személyében, akik 1819-ben házasodtak Marcelházán, de a probléma az, hogy nekik csak egy Stephanus nevű fiuk született ott. Másfelé keresgélve azt találjuk, hogy ugyanezen házaspárnak született (majd sajnos meg is halt) egy gyermeke Karván 1831-ben, aztán egy kislány Bikolon 1834-ben, aki 1840-ben Piszkén hunyt el (*1 sz. függelék*). Ez így már elég erős bizonyíték arra, hogy megtaláltuk Emericus szüleit. Ezen a nyomon tovább haladva kereshetjük a nagyszülőket. Legszembetűnőbb találat a Rahó (Gömör-Kishont vármegye) területén valószínűsít felmenőket, akiknél még nemesi kapcsolódás is körvonalazódik. Természetesen Marcelháza, Kurtakeszi, Virt és ezek környéke a leghangsúlyosabb kutatási terület, így végül itt találhatjuk meg Emericus nagyapját 1770-es születéssel, és dédapját, aki 1732 és 1802 között élt Kurtakeszin. Emericus dédapja Lovász Mathias, ami egy alapvető fontossággal bíró nyom. Noha az anyakönyvek hiánya miatt a távolabbi múlt már ködbe vész, találhatóak összeírások (*2 számú függelék*), amik 1707 és 1720 évekből igazolják a Lovászok ősi jelenlétét.

Emericus-ra az anyai név kutatása alapján sikerül ráakadni, mivel Leluha Catharina mellett egy érdekes név, Matzej Joannes jelenik meg, amely összecseng a dédapa, Mathias keresztnevével, amint azt a következőkben, Lovász Imre leírásánál részletesen olvashatjuk.

Lovász Imre

1827–1881

Alapadatok

Név
Lovász Imre

Nem
Férfi

Születés
1827. július 6.
Marcelháza, Komárom, Magyarország

Keresztelés
1827. július 6.
Marcelháza, Komárom, Magyarország

Elhalálozás
1881. december 3.
Piszke, Esztergom, Magyarország

Temetés
1881. december 4.
Piszke, Esztergom, Magyarország

Más név
Születési név
Matzej Emericus

Lakóhely
1857
Piszke, Esztergom, Magyarország

Piszke 88.

Foglalkozás
Földbirtokos

Egyedi tény
Piszkei alapító-atya

Ő alapította a Lovász családot Piszkén

Házastársak és gyermekek

Lovász Imre
1827–1881

Putz Anna Mária
1818–1888

Házasság
1851. február 11.
Nyergesújfalu, Esztergom, Magyarország

Gyermekek

- **Lovász József**
  1851–1911
- **Lovász Terézia**
  1854–1854
- **Lovász Joannes**
  1856–1856
- **Lovász Joannes**
  1857–1863
- **Lovász Franciscus Xaverius**
  1859–1863

Szülők és testvérek

Lovász Joannes
1800–elhunyt

Leluha Catharina
1800–elhunyt

Házasság
1819. november 15.

Gyermekek

- **Lovász Stephanus**
  1820–elhunyt
- **Lovász Imre**
  1827–1881
- **Lovász Elisabetha**
  1831–1831
- **Lovász Ersébet**
  1834–1840

Lovász Emericus (Imre) Üknagyapa

Pater Fundator Piszkeensis – Piszkei Alapító Atya

Forrás: Marcelháza, római katolikus keresztelési anyakönyv

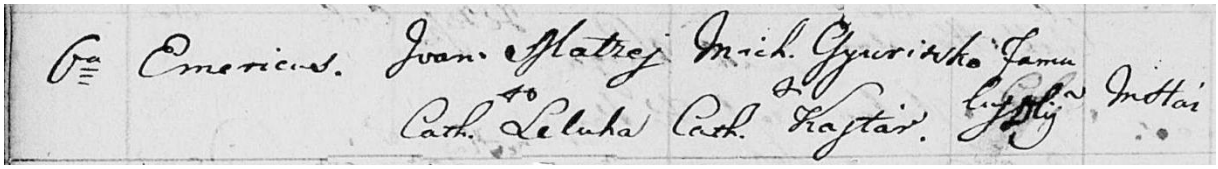

Emericus *Joan. Matzej et Cath. Leluha* *Mich. Gyuricsko et Cath. Kajtár* *Famulus M.Ház*

A **Lovász** versus **Matzej** néveltérés magyarázata:

Az anya, Catharina Leluha az összes fellelhető, azonos korszakú anyakönyvi bejegyzésben (1819-től 1840-ig) Joannes Lovász felesége. Marcelházán és környékén - az anyakönyveket átnézve - megállapítható, hogy más megfelelő korú Catharina Leluha (aki Joannes felesége) ez időtájt nem élt, ezért nagy bizonyossággal valószínűsíthető, hogy a férj Joannes Matzej és Joannes Lovász azonos személyek.

Joannes Lovász nagyapja Mathias Lovász. A Marcelháza keresztségi anyakönyvében bejegyzett Matzej alak a Matej (Mátyás) név helyi, nyelvjárási vagy archaikus írásmódú változata, amely megkülönböztető ragadványnévvé vált.

Mivel a nagyszülő neve Mathias (Mátyás) volt, ez megerősíti a közvetlen kapcsolatot. A faluban ezt a Lovász családot, a nagyapa Mathias/Mátyás keresztneve alapján a közbeszédben úgy hívták, „a Matzejék …”

A Mathias a név hivatalos latin/német formája, míg a Matzej a közösségben használt, beszéltnyelvi (szlovákos/tótos) változatának németes írásmódját tükrözi, amit ebben az esetben a keresztelő pap – a személyes ismeret alapján – családnévként, tévesen bejegyzett.

Lovász Imre (Emericus) gyermekként, szülei oldalán tette meg a nagy utat Marcelháza, Karva és Bikol érintésével, míg végül Piszkén lelt otthonra. Itt alapított családot 1851-ben, feleségül véve egy helyi kisbirtokos özvegyét (4. sz. függelék). Életüket próbára tette a sors: öt gyermekük közül egyedül József érte meg a felnőttkort. Ő vált a család folytonosságának zálogává, aki apja örökségét megőrizve vitte tovább és tette tiszteltté a Lovász nevet a piszkei dombok között.

Lovász József Primus in Piszke natus - az első Piszkén született Lovász

1851–1911

Születési név
Josephus Lovasz

Születés
1851. december 17.
Piszke, Esztergom, Hungary

Elhalálozás
1911. március 7.
Piszke, Esztergom, Magyarország

Foglalkozás
Piszke, Esztergom, Magyarország

Kisbirtokos – Egyházgondnok

Házastársak és gyermekek

Lovász József
1851–1911

Wierl Mária
1853–1905

Házasság
1873. január 21.
Piszke, Esztergom, Magyarország

Gyermekek

- **Lovász Theresia** 1873–1875
- **Lovász Anna** 1875–1876
- **Lovász Theresia** 1878–1958
- **Lovász Mária** 1879–1882
- **Lovász Katalin** 1881–1881
- **Lovász Imre** 1882–1919
- **Lovász Erzsébet** 1885–1970
- **Lovász Mária Anna** 1886–1966
- **Lovász József** 1889–1953
- **Lovász Anna** 1891–1891
- **Lovász István** 1892–1957

Szülők és testvérek

Lovász Imre Piszkei alapító atya
1827–1881

Putz Anna Mária
1818–1888

Házasság
1851. február 11.
Piszke, Esztergom, Magyarország

Gyermekek

- **Lovász József** 1851–1911
- **Lovász Terézia** 1854–1854
- **Lovász Joannes** 1856–1856
- **Lovász Joannes** 1857–1863
- **Lovász Franciscus Xaverius** 1859–1863

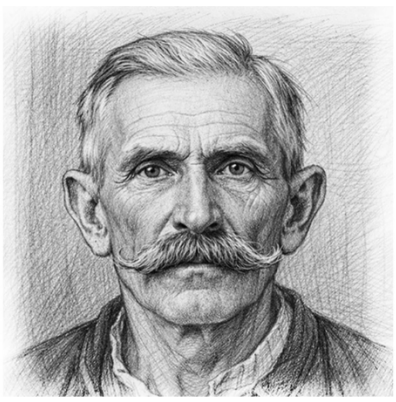

Lovász József Dédnagyapa

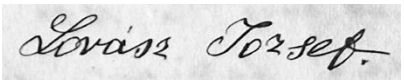

Primus in Piszke natus – Első Piszkén született

József a Piszkén letelepedett Lovász Emericus (Imre) elsőszülött fia. A később született testvérei közül sajnálatos módon egyik sem érte meg a felnőttkort. Húga Terézia és öccse János a születésüket követő rövid időn belül elhunytak, míg az 1857-ben született János és 1859-ben született Ferenc ugyanazon évben, 1863-ban haltak meg, mérhetetlen fájdalmat okozva a családnak.

Gyermekei közül öten nagyon fiatalon itthagyták a földi világot, de e mellett hatan tovább vitték az ősök génjeit.

A szülői örökségből származó birtokon történő gazdálkodás mellett tagja volt Piszke község képviselőtestületének, az egyházközség pedig megválasztotta egyházgondnoknak. Ezek a megbízások kifejezték, hogy feddhetetlen életű, vallásos és anyagilag is független (módosabb) gazda, aki a közösség bizalmi embere. A Templomatyaként betöltött hivatalba lépésekor, több évre visszamenőlegesen pénzügyi szabálytalanságokkal kellet szembesülnie. A pénzügyi gondok megoldására a piszkei képviselőtestület 1887. március 21.-i ülése kimondta: „A templom pénzek jövőbeni kezelésével Lovász József templom gondnok bízatik meg, kinek a rendes számadások vezetése kötelességévé tétetik.” Ettől kezdve minden év végén tételes számadást készített, amelyet a hitközségi tanács és a plébános előtt mutatott be. A számadást végül egy jegyzőkönyvben rögzítette, amit a püspöki vizitáció (egyházlátogatás) alkalmával terjesztett fel ellenőrzésre. Ez nemcsak bizalmi, hanem komoly, anyagi felelősséggel járó feladat volt. A községi képviselőtestületi tagsága mellett, az egyházközség világi vezetője, és a templomi vagyon felügyelője feladatköreit is ellátta. Személye egyfajta hidat képezett az egyházi tekintély és a falusi közösség akarata között.

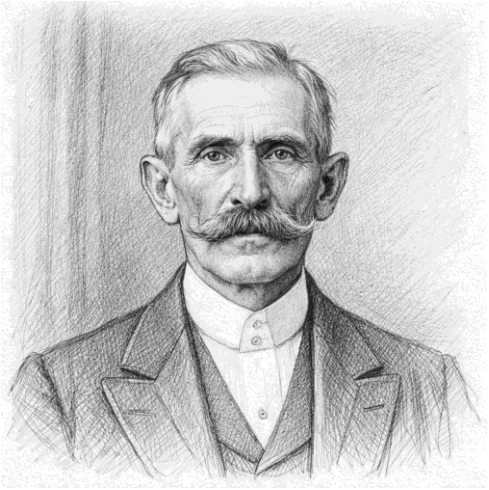

Mint elöljárósági esküdt, 1891. november 30.-i képviselőtestületi ülésen ő látta el az elnöki szerepkört, a távollévő bíró helyében.

A Lovász név immáron Piszke életében egy fontos, megkerülhetetlen családot jelentett. Közéleti örökségét két fia, József és István ápolta és vitte tovább, felemelve a családot a község legtekintélyesebb pozíciójába.

Lovász István
1892–1957

Születés
1892. augusztus 11.
Piszke, Esztergom, Magyarország

Keresztelés
1892. augusztus 15.
Nyergesújfalu, Esztergom, Magyarország

Elhalálozás
1957. június 25.
Lábatlan, Komárom, Magyarország

További tudnivalók

Foglalkozás
1924. november 13.
Piszke, Esztergom, Magyarország

Képviselőtestületi esküdt

Foglalkozás
1945. július 8.
Piszke, Esztergom, Magyarország

Törvénybíró - helyettes bíró

Foglalkozás
Földmíves, fuvaros

Házastársak és gyermekek

Lovász István
1892–1957

Relits Mária
1892–1972

Házasság
1911. november 18.
Lábatlan, Esztergom, Magyarország

Gyermekek

Lovász József
1912–1918

Lovász Mária
1914–1989

Lovász Anna
1916–1989

Lovász Teréz
1919–2011

Lovász István
1923–1995

Szülők és testvérek

Lovász József
1851–1911

Wierl Mária
1853–1905

Házasság
1873. január 21.
Piszke, Esztergom, Esztergom, Magyarország

Gyermekek

Lovász Theresia
1873–1875

Lovász Anna
1875–1876

Lovász Theresia
1878–1958

Lovász Mária
1879–1882

Lovász Katalin
1881–1881

Lovász Imre
1882–1919

Lovász Erzsébet
1885–1970

Lovász Mária Anna
1886–1966

Lovász József
1889–1953

Lovász Anna
1891–1891

Lovász István
1892–1957

Lovász István Nagyapa

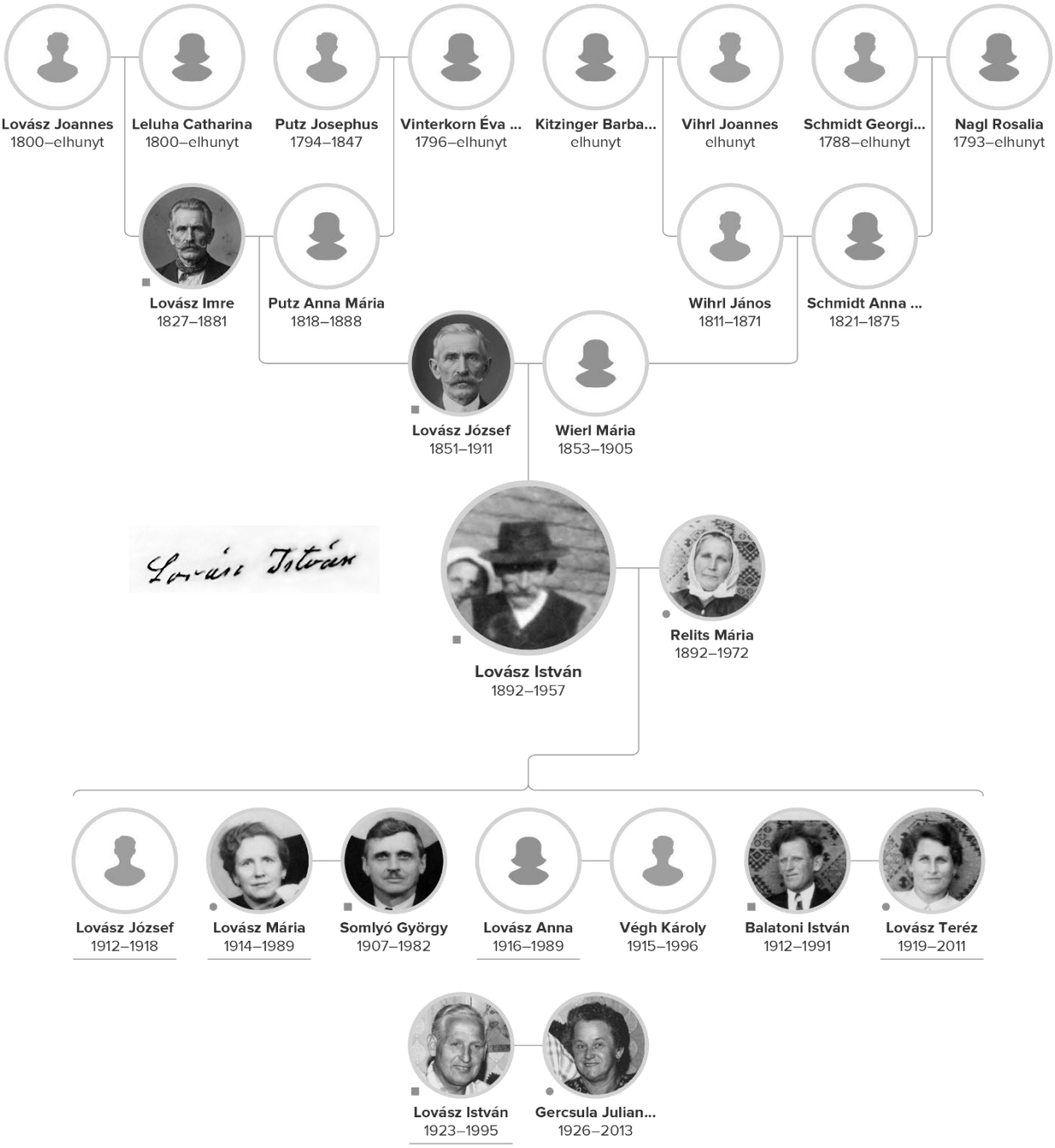

Lovász István a család legfiatalabb gyermekeként született 1892 augusztus 11.-én. 1911-ben megházasodott. Családja megélhetését a gazdálkodás (földművelés) és fuvarozás biztosította. Aktívan részt vett Piszke közéletében, így 1924 november 13.-án képviselőtestületi esküdtté választották, majd 1945 július 8.-án törvénybíró, helyettes-bíró megbízást kapott, amely pozíciót 1950-ig, Piszke Lábatlanba olvasztásáig töltött be (lásd.: 3 sz. függelék).

Lovász István Édesapa
1923–1995

Alapadatok

Név
Lovász István

Nem
Férfi

Születés
1923. január 8.

Elhalálozás
1995. április 15.

Házastársak és gyermekek

Lovász István
1923–1995

Gercsula Julianna
1926–2013 • P4SS-KBW

Házasság
1944. február 24.
Lábatlan, Komárom, Magyarország

Gyermekek

Lovász Julianna
1945–elhunyt

Lovász István
1946–élő

Lovász Károly
1956–élő

Szülők és testvérek

Lovász István
1892–1957

Relits Mária
1892–1972

Házasság
1911. november 18.
Lábatlan, Esztergom, Magyarország

Gyermekek

Lovász József
1912–1918

Lovász Mária
1914–1989

Lovász Anna
1916–1989

Lovász Teréz
1919–2011

Lovász István
1923–1995

Függelékek

1 sz. függelék

Származási térkép

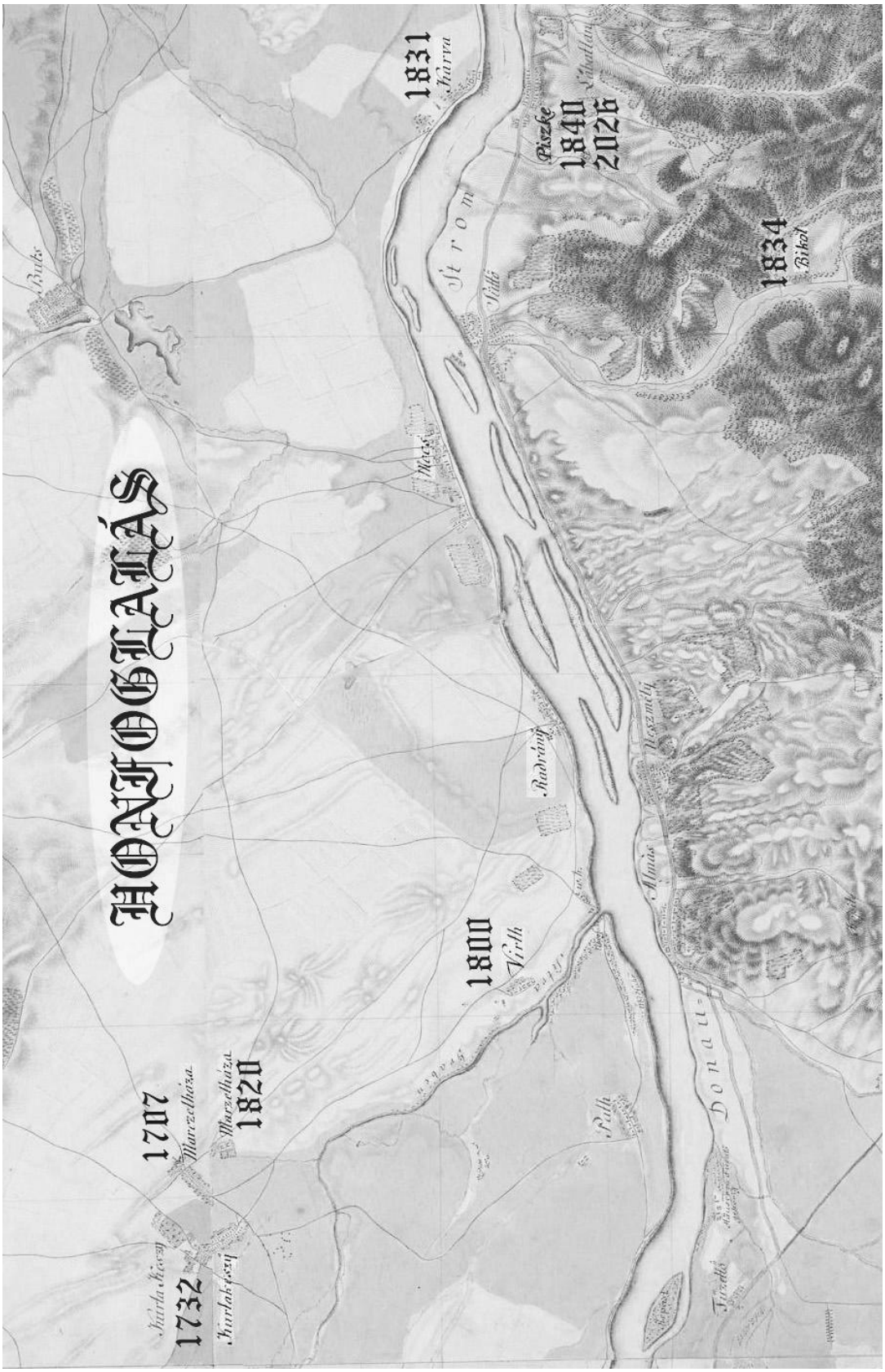

2 sz. függelék

Összeírás 1720

Marczelháza

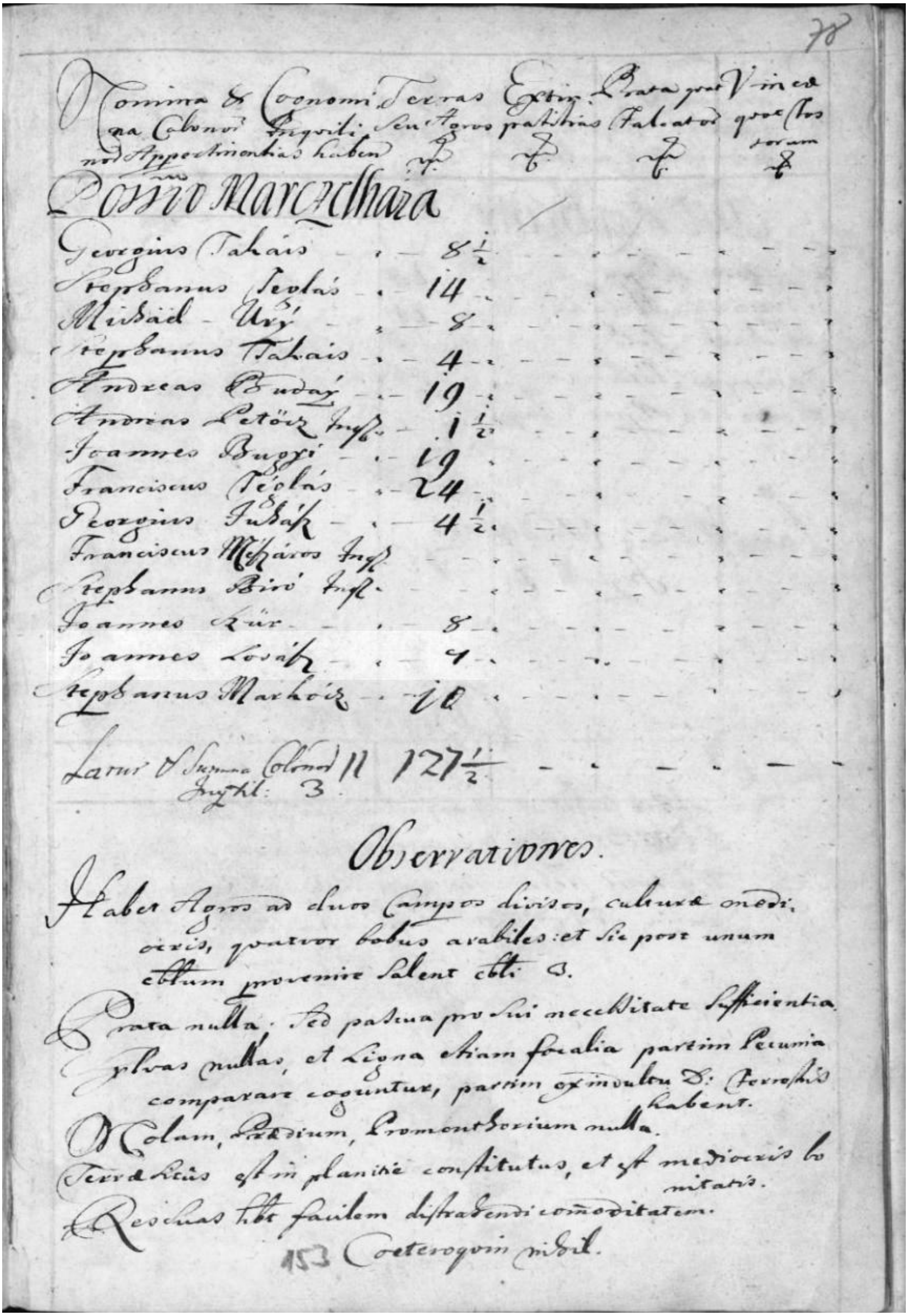
78

Nomina & Cognomina Colonorum	Terras ... Appertinentias habentium	Extirp. Seu Agros	Prata	Vineas ...
Possessio Marczelháza				
Georgius Takáts	8½			
Stephanus Szólás	14			
Michael Uri	8			
Stephanus Takáts	4			
Andreas Budai	19			
Andreas Petöcz Inq.	1½			
Joannes Bugyi	19			
Franciscus Szólás	24			
Georgius Judák	4½			
Franciscus Mészáros Inq.				
Stephanus Biró Inq.				
Joannes Kür	8			
Joannes Kovács	7			
Stephanus Markócz	10			
Facit Summa Colonorum 11, Inquilini 3	127½			

Observationes.

Habet Agros ad duos Campos divisos, culturae mediocris, quatuor bobus arabiles: et sic post unum cubulum provenire solent cub. 3.

Prata nulla, sed pascua pro sui necessitate sufficientia.

Sylvas nullas, et Ligna etiam focalia partim Pecunia comparare coguntur, partim ex indultu D. Terrestris habent.

Molam, Praedium, Promontorium nulla.

Territorius est in planitie constitutus, et est mediocris bonitatis.

Res suas habet facilem distrahendi commoditatem.

153 Caeterorum nihil.

MNL KEML esztergomi levéltár

kötet-szám	oldal	dátum	tartalom	Lovász István	megjegyzés
V.	352.	1924.11.13	Tisztújító közgyűlés; jelölés III. esküdtnek	jelölés III. esküdtnek	bíró: Schmidt Antal
V.	353.	1924.11.13	Tisztújító közgyűlés; megválasztás III. esküdtnek	III. esküdt	Eberle Lőrinc bíró
V.	431.	1925.07.12	Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés	III. esküdt	bíró: Eberle Lőrinc
V.	456.	1925.11.11	Őszi rendes képviselőtestületi közgyűlés	III. esküdt	bíró: Eberle Lőrinc
V.	475-476.	1925.11.14	Őszi rendes képviselőtestületi közgyűlés	III. esküdt	bíró: Eberle Lőrinc
V.	478-479	1925.11.27	Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés	III. esküdt	
VI.	39.	1926.06.30	Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés	III. esküdt	bíró: Eberle Lőrinc
VI.	91.	1926.12.29	Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés	III. esküdt	bíró: Eberle Lőrinc
VI.	104.	1927.04.04	A járási főszolgabíró vezetése alatt megtartott képviselőtestületi közgyűlés	III. esküdt	bíró: Eberle Lőrinc
VI.	105.	1927.04.04	Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés	III. esküdt	bíró: Eberle Lőrinc
VI.	135.	1927.09.21	Képviselőtestület rendes gyűlése (Csomor Gyula jegyzővé választása)	III. esküdt	bíró: Eberle Lőrinc
VI.	146.	1927.12.19	Rendkívüli képviselőtestületi taggyűlés	III. esküdt	
VI.	148.	1927.12.19	Rendkívüli képviselőtestületi taggyűlés	III. esküdt	bíró: Eberle Lőrinc
VI.	280.	1933.12.12	Képviselőtestületi gyűlés	I. esküdtnek jelölve	bíró: Eberle Lőrinc
VI.	281.	1933.12.12	Képviselőtestületi gyűlés	választott I. esküdt	bíró: Lovász József
VI.	282-283	1934.01.16	Rendkívüli képviselőtestületi taggyűlés	I. esküdt	bíró: Lovász József
VI.	329.	1936.11.25	Képviselőtestületi gyűlés	I. esküdt	bíró: Lovász József
VI.	330.	1936.11.25	Képviselőtestületi gyűlés	I. esküdt	bíró: Lovász József
VI.	356-361.	1938.02.11	Képviselőtestületi gyűlés	I. esküdt	bíró: Lovász József
VI.	401.	1939.12.12	Képviselőtestületi gyűlés	I. esküdt	bíró: Lovász József
VI.	402.	1939.12.12	Képviselőtestületi gyűlés	I. esküdt	bíró: Lovász József
VII.	73. - 77.	1945.06.21	Rendkívüli képviselőtestületi taggyűlés - Lovász Istvánt törvénybírónak jelölik.	I. esküdt törvénybírónak jelölve	bíró: Lovász József
VII.	78. - 82.	1945.07.08	Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés - Lovász István törvénybíróvá választva.	törvénybíró	bíró: Lovász József új bíró: Horváth Béla
VII.	83.	1945.07.15	Az új képviselőtestület megkezdi munkáját.	törvénybíró	bíró: Horváth Béla
VII.	394.	1949.07.31	Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés	helyettes bíró	bíró: Horváth Béla

4 sz. függelék

Lovász Imre (Emericus) összeírás 1857.

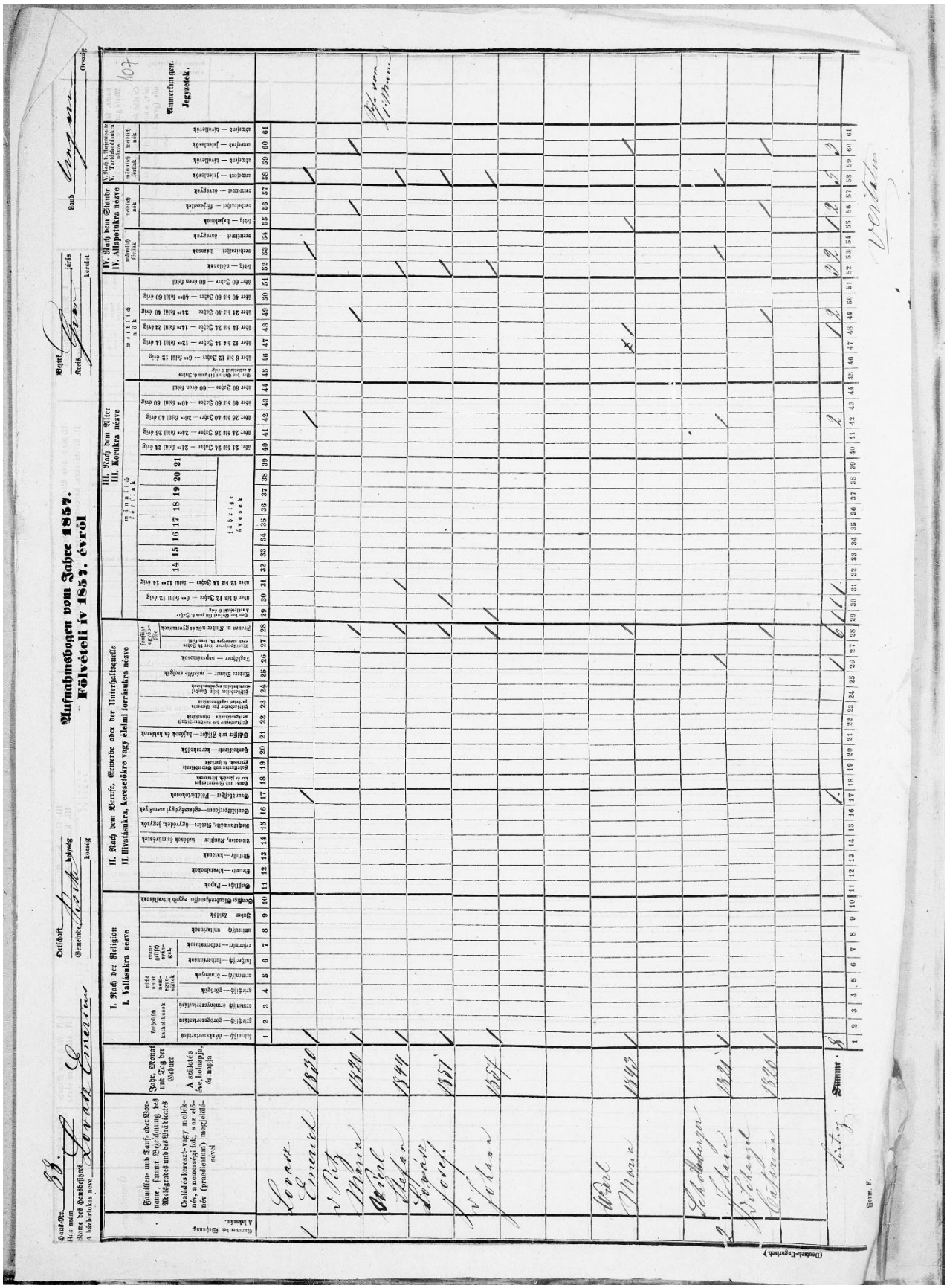
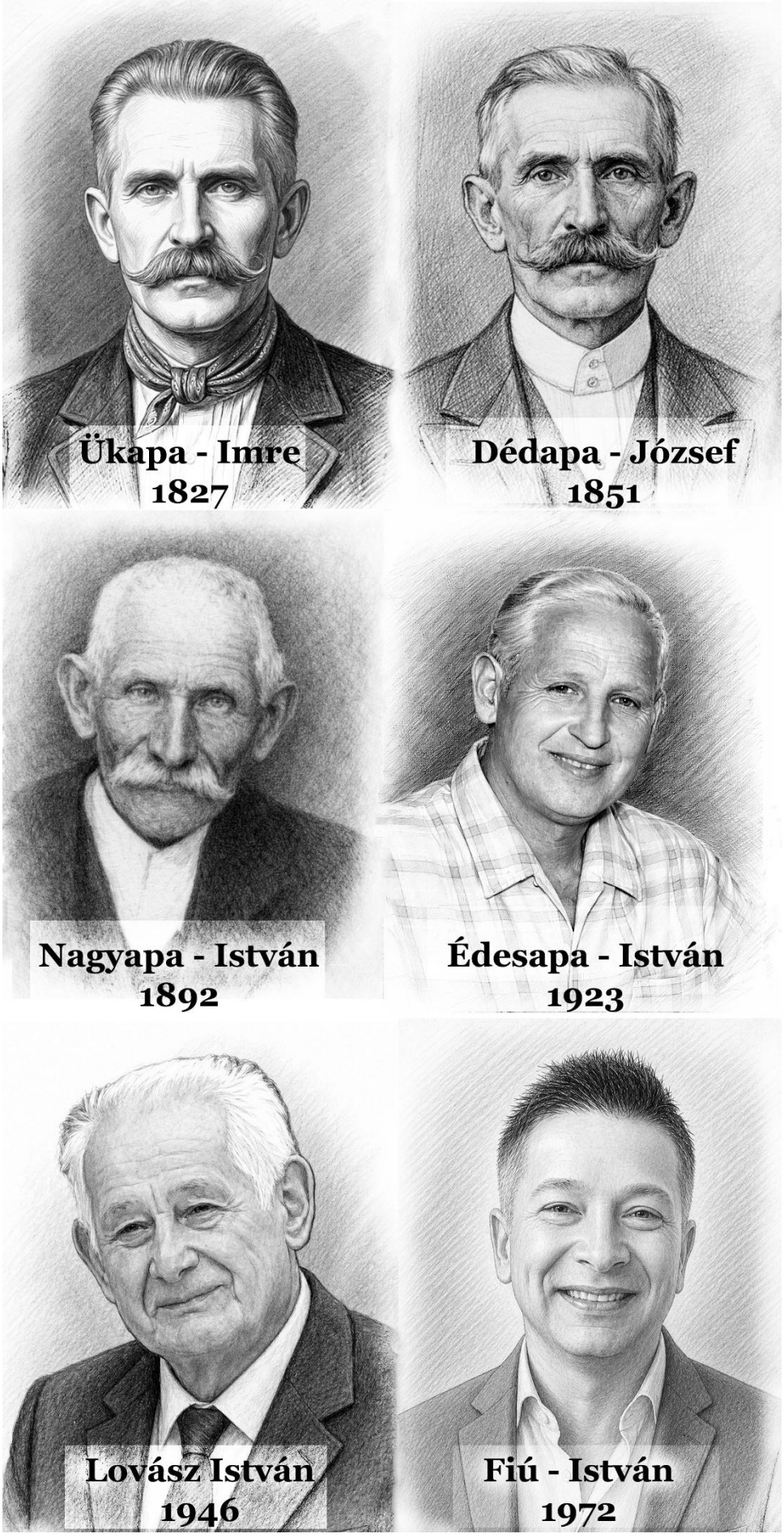
Hat generáció Lovász